

Z Evropské války.

Petrohrad. — Vojsko ruské a rumunské podniká v Dobruždi úspěšnou ofensivu, jak oznamuje zdejší úřední zpráva, která praví: V Dobruždi naše ofensiva pokračuje a naše vojsko zaujalo Karu Beku a Besaul, jakož i výšiny, ježící mezi nimi. Nepřítel podnikal proti-útoky my jsme je odrazili a a spůsobili jsme těžké ztráty pro nepřítel. Podle vypravování zajatců, byl jeden bulharský pluk ztrátami zredukován na počet jediného praporu.

Londýn. — Nová rumunská armáda překročila Dunaj a vtrhla do Bulharska, jak se sem oznamuje přes řím. Maršál Mackensen poslal proti ní vojsko, ale to nemělo úspěchu.

Londýn. — Úřední zpráva oznamuje za macedonské fronty, že britické vojsko na východním břehu řeky Strumy, zatlačilo Bulhary zase značné dozadu a dobylo dalších několik vesnic.

Londýn. — Úřední zpráva z bojiště na řece Sommé oznamuje, že německý proti-útok blíž Eaucourt byl odražen. První noci byl odražen protiútok vedený ručními bombami na naše nové pozice. Jinak není co oznámit z bojiště mezi Ancrou a Sommé. Za noci naše patry podnikly úspěšné přepady na nepřátelské zákopy u Loosu a Armentieres s dobrými výsledky.

Petrohrad. — Jak oznamuje úřední zpráva, podniklo německé vojsko čtyři proti-útoky, snažíc se dobytí půdy stracených na řekách Geniuvce a Zlaté Lipě v Halici ale vždy bylo odraženo s těžkými ztrátami.

Londýn. — Anglická vláda prostřednictvím amerického vyslance zakročila u německé vlády v zájmu dvou britických aviatiků, u nichž při jejich letu nalezeny byly explozivní kule. Angličané vysvětlují, že to není porušení, a hagské úmluvy a že explozivních kul užívaly armády všechny do strojových pušek k tomu účelu, aby se opravilo míření. Velká británie připomíná, že podobné explozivní kule byly nalezeny také na německých Zeppelinech v Anglii zničených a naráží na to že by mužstvo na Zeppelinech zajaté, stíženo bylo stejným trestem, jaký uvalí německá vláda eventuálně anglickým aviatikům — Jest známo také, že americký aviatik Rocwell ve Francii zabít byl explozivní kulí, německým letcem vypálenou.

Paříž. — Francouzská úřední zpráva oznamuje, že na bitevní frontě na Somme trvá poměrně klid. Noc prošla bezevšech zvláštních událostí.

V poslední době četli jsme prohlášení několika mužů vynikajících, kteří jsou přesvědčeni, že válka nemůže dlouho trvat.

Generál Brusilov odhadnul ji ještě na rok. Anglický spisovatel Well dokonce, když prohlédl bojoviště západní a italské, vyslovil mínění, že za půl roku bude odpor Němečů zlomen. Nějaké přesnější odhady činití neodvážuje se žádný člověk vážný. Válka bude skončena tenkrát, až bude zlomen odpor ústředních mocí. A kdy to bude, těžko se dá říci. Letos v měsíci červnu a červenci zdálo se již, že jest Rakousko zasvěceno úplné zkáze, armáda jeho se hroutila pod těžkými ruskými údery, ale nyní se zase podařilo Němcům, udržeti upadajícího spojence aspoň na čas na nohou. Z toho jest patrné, že je třeba být při takových odhaděch opatrným. Kdokoli projel země spojenecké, všude viděl odhodlaní, pokračo-

vati ve válce až do plného vítězství. Národové vidí plné vítězství, již docela blízko, ale vlády je že se první poslední děly strojí, jich, jak se zdá, nesdílí toho optimismu a připravují se na válku ježtě dlouho. Americký novinář S. S. McClure projel celou Anglii a praví o tom: "Hleděl jsem navštívit co možno všechny továrny na střílivo, ale nebylo to možno. Musel bych projít celou zemí. Všude, kam jen jsem přišel, viděl jsem, že se staví továrny nové a nové. Na příklad včera jsem cestoval jen tři hodiny a za tu dobu přišel jsem na šest nových továren na střílivo které se budují v sousedství měst, kde žádných jiných průmyslových podniků není. V továrnách již zřízených budují se přístavky a dodávají se nové stroje. Všecko to nese se za jediným cílem, aby se množství výroby nyní co možná rozšířilo a zvýšilo. Výrobní síla Anglie byla zvýšena ohromně, nejen tím, že dělníci úsilovně pracují, ale i tím, že se první poslední dělá stroji, nedávno vynalezenými, které umožňují výrobu rychlou. Dlužno povázat, že polovina této tovární síly pracuje pro loďstvo, druhá polovina, a to polovina spíše menší, pro armádu. Bylo mi řečeno, že Anglie dnes postaví jednalo torpedoborce denně."

Podle nejnovějšího cenzu obnáší obyvatelstvo Ruska celkem 180,000,000 duší.

Rusko bylo vždy považováno za výtečnou zásobárnu spojenců, alespoň pokud se živoucího válečného materiálu týče a odpovídala-li výše uvedená cifra jeom při bližně pravdě, pak nebude tato zásobárna hned tak brzy vyčerávána. Ale vedle početné síly je tu i síla i potence. Bismarck prohlásil sice kdysi Rusko za kolosa na umírněných nohou, čímž chtěl ještě více zdůraznit příslovečnou ruskou těžkopádnost. Ale jeho političtí nástupci mají nyní tu nejkrásnější příležitost k přesvědčení, že do těch kdysi hliněných nohou ruského kolosa vjel houbavý život. Bude-li po skončení války Rusko diktovat svoje nároky požadavky budou úplně oprávněnými. To bude jednou věc seudné historie ocenit po zásluze občití, které říše bílého cara přinesla zájmům spojenců.

Jest patrné že v Anglii jest vláda přesvědčena, že válka bude trvat ještě dlouho a že nepřítel nebude ještě tak brzo ztráten.

Anglie žene se jen za jedním cílem, za tím aby přivedla tuto válku k vítěznému konci. V ohledu zbraní a stříliva může být bez starosti. Po dlouhé a usilovné námaze zdá se být v tomto ohledu zabezpečena. Jest tu ještě jedna bolest — další mužstvo. I v tom ohledu se činí všechno možné. Bedlivě se pátrá není-li někde ukryt ještě muž nějaký vojenskou službou povinný, a mluví se o tom že bude hranice věku zvýšena do 45 roků. Noviny se za to přimlouvají a na odůvodnění toho tvrzení na příklad Times ve svém dopisu z pevniny, že jest Německo odhodláno bude-li třeba, rozšířit hranici od 16 do 60 roků. Těžko říci kam až se dojde, ale já věřím že v příštím roce budou mít všechny bojující země pod prapory muže od 17 do 50 let. Tato válka líší se ode všech jiných, že se totiž ne dá vyhrát žádnou obratnou strategií a překvapením nepřítel, nýbrž jen vybitím mužstva. Válka Prusko-francouzská v letech 1870 a 71 byla jednou z největších evropských, ale přece by byla musila ve stejném měřítku trvati 40 roků, aby byli v ní Němci měli takové ztráty, jako mají již za tato

Zrovna jako jeho táta

—Patrick in New Orleans Times-Picayune.

dvě léta. Co platí o Německu, platí ovšem o ostatních zemích stejnou měrou. Děla a střely dají se vyrábět v míře neomezené. Lidský materiál však jest omezený. V Anglii lze vidět plné vlaky mužů jeti na bojiště a po druhých kolejích téže železnice přijíždějí vlaky, plné raněných. To samé jest vidět v Německu a Rakousku. Ano, všechny tyto přípravy svědčí ještě o válce velmi dlouhé.

Mezi americkým rolnictvem roste stále větší zájem o farmářský úvěr a banky, které snad již v krátké době budou zorganizovány.

Rolnická úvěrní rada navštívila v poslední době různé státy, aby studovala poměry a dle toho aby rozhodla, v kterých městech mají být banky založeny a ze všech přinesla zprávy, že úvěrní spolky budou zakládány a nový zákon je uznáván za velice prospěšný americkému rolnictvu. V některých státech, jako v Coloradu farmáři sdělili komisi, že musí platit 10 až 15 procent úroků z půjček, kdežto dle nového zákona budou úroky obnášeti kol 4 procent. Jest všeobecně uznáváno, že rolnický úvěrní zákon jest jedním z nejdůležitějších činů, jaké kdy učinil kongres ve prospěch rolnictva. Jak veliký je zájem o tento zákon, dokazuje i ta okolnost, že rada obdržela přes 100,000 dopisů, v nichž se lidé dotazují na různé podrobnosti a chtějí vědět, kdy banky budou založeny a k zakládání úvěrních spolků kdy může být přikročeno. Zvlášt-

ní zajímavostí při tom jest, že většina těchto dotazů přišla z měst, z čehož vysvitá, že velké množství městského obyvatelstva by se ráda usadilo na farmách, kdyby k tomu dostalo příležitost. Příčinu toho dlužno ovšem částečně též hledati v stálém zdražování životních potřeb.

V posledním čísle týdeníku Collier's je fotografický snímek českého umělce svého druhu.

Umělcem tím je Josef Miřejovský, hotovitel dýmek a majitel závodu dýmky v New Yorku. Je jediným výrobcem pňovek v New Yorku a jak píše Collier's, je umělcem ve svém oboru. Sám připravil původní model pro určitý druh dýmky a pak dle něho dýmku zhotoví. Proto je v oblibě u kuřáků. Na snímku fotografickém sedí u stolu v práci a po pravé jeho straně je snímek zhotovený dýmky, která stála \$75. Mnohou svoji dýmku prodal až za \$200.

Miliony dolarů pňjdou zpět do Evropy.

Miliony dolarů jež získány byly v této zemi od evropských válek vedoucích národností za střílivo pňjdou zpět do Evropy po této válce a zavezou je tam jednak turisté a jednak vystěhovalci, kteří se vrátí do svých domovských zemí, aby podíleli se na práci znovubudovací. Američtí turisté budou toužiti po tom, aby spatřili proslulá evropská bojiště, a přistěhovalci budou vedeni do svých bývalých domovů touhou, aby mohli se podíleli na zno-

Sevěren.

—North in Tacoma Daily Ledger.

vubudování zničených měst. Úředníci paroplavebních společností odhadují, že v prvním roce po válce nejméně 100,000 turistů navštíví Evropu. Jestliže budeme počítati, že každý z nich utratí tu nejméně \$1,000, kolem 100 milionů dolarů bude vráceno evropským zemím během dvanácti měsíců po uzavření míru. Po válce Evropa, jak je přirozeno, bude mít větší přítalivost pro turistu. Proud turistický do Evropy bude větší, než byl kdykoliv v předcházejících letech. Mnozí již nyní zamlouvají si místa na lodích pro plavbu do Evropy po uzavření míru.

Co by akr půdy měl vydati.

Největší sklizeň pšenice, jaká zemědělskému odboru ve Washingtoně byla toho roku oznámena, jest stosedmdesát bushů z akru ve státu Washingtonu. Druhá největší úroda jest sto a osm bushů po akru na dvanácti akrech v Idaho. Průměrná sklizeň pšenice v celé zemi byla lonského roku sedmdesát bushů.

Největší sklizeň ovsa jest sto a osmdesát čtyři bushů po akru na osmi akrech ve Washingtonu, druhá sto a šedesát bushů na osmi akrech v Colorado. Průměrná sklizeň ovsa po akru byla loni třicet osm bushů.

Největší sklizeň bramborů jest sedm set a devadesát bushů po akru ve Washingtoně. Průměr po kud této plodiny se týče, jest v celé zemi as devadesát šest bushů po akru.

Tato porovnání mohla by se vstříti dále o každé plodině, která v této zemi jest pěstována. Bylo by viděti z oho že mezi největšími sklizněmi a průměrem jest veliký rozdíl, který ukazuje, jako velká příležitost v tomto směru se otevírá. Záleží pouze na způsobu rolničení.

Farmáři jsou v tomto ohledu teprve v začátcích. Půda Spojených Států dle statistik zůstává v průměru výnosností své daleko za výnosem i méně dobré půdy v zemědělských evropských. Příčina jest jednoduše.

Až dosavad nebylo zde ani tak, smahou vypěstovati co nejvíce na akru, jako aby co nejvíce akru bylo zděláno neb osázeno určitou plodinou, bez zvláštního ohledu na to, jaký průměrný výnos obdělávaný kus pozemku vydá. Tak se stalo že máme rozsáhlé lány půdy pod pluhem, ale poměrný výnos není takovým, jakým by měl být.

Dnes půda v této zemi mohla by vydávati všude téměř dvakrát tolik, kolik průměrně vydává, a niž by tím nějak zvláště pozoruhodných výsledků bylo dosaženo. Půda v této zemi obdělávána jest mladá, na mnoha místech do sedmi panenská, dovede tedy přinášeti znamenité úrody, dostane-li se jí patřičného obdělání, jakého ona potřebuje.

V mnohých státech Unie vedeno jest silné hnutí, podporované spolkovými i sátními odbory zemědělskými, aby dosaženo bylo tu většího průměru sklizně každé plodiny. V některých státech jako na příklad v Texasu toto hnutí zvláště zorganizováno a správně a dobře začíná se působiti na rolnickou mládež aby učila se vydatněji zdělavati půdu a větší úrod z ní dosáhla. Tak zvaný Texas Industrial Congress, podporovaný hlavně texasskými obchodníky a lidmi zajímavými se zvlášt o zvelebení texasského zemědělství, dává každoročně deset tisíc dolarů ve zlatě v odměnách těm kteří vypěstují největší úrodu bavlny, kornu aneb jiné plodiny na jednom akru. Tímto časem

pak kdy jest po sklizni, odměny ty se rozdělují. Celý stát o práci tohoto sdružení se zajímá a pozoruhodných výsledků dosaženo. Ukázalo se, že náležitým způsobem zdělavání půdy lze zdvojnásobiti ba i ztrojnásobiti její výnosnost. Hnutí vede se mezi mládeží, ale ostatní rolnictvo bedlivě si všímá této práce a následuje příkladu. Má-li se průměr výnosnosti půdy v této zemi všeobecně zvýšiti, pak místo zdělavání velkých lánů musí se dbáti o to, aby každému akru dostalo se patřičného obdělání. Takovým způsobem zvýší se průměr. A ukáže se, že takové rolničení se lépe vyplácí než dle starého způsobu.

Drahé živobytí obrací opětě tuž by velikého počtu lidí k farmám.

Členové nového výboru na půjčování peněz na farmy zjistili, že většina z těch sto tisíc dotazů ohledně farem a půjček přichází od městáků. Velmi mnozí by se rádi vydali na farmu, kdyby si tu mohli opatřiti vhodnou půjčku.

Manžel má právo vybrati domov.

Nad domácností manželka může býti bossem, ale manžel samotný má právo rozhodnouti, kde tato domácnost má býti. Takový jest náhled magistráta Dooda u policejního soudu v Gattes avenue v New Yorku. — Paní Loretta Schliehanová, z tétož města, měla roztržku, od níž došlo až k potyčce se svým manželem, Lesterem, což mělo za následek, že tento byl zatčen. — Byv vyzván, aby vysvětlil potyče, jaké měl se svou manželkou, tento odvětil: "Čti-hodnosti, všechno pochází z té okolnosti, že moje manželka chce býti v Ridgewood, a já naopak si přejí býti v South Brooklyn, kde jsem zaměstnán. — "Právo jest na vaší straně." — rozhodl magistrát Dodd. Vaše manželka musí býti spokojena, řídití domácnost tam, kde vy si přejete. Je to jediná situace v rodině, kde by manželka neměla nositi kalhoty.

Dobrá příležitost získati si dorou domovinu.

Pan P. E. McKillip z Hamphrey koupil 50,000 akrů úrodného pozemku v Beaver údolí v středovýchodní Nebrascě. Tyto pozemky nalézají se 20 mil severozápadně od Albion a 15 mil západně od Elgin. Pan P. E. McKillip dává tento pozemek v částech do prodeje za výhodných podmínek. Po všimněte si oznámky na jiném místě t. l. kdež shledáte bližší popis.

24té dítě; 20 dětí živých.

Waterbury, Conn. — Manželům Petsy de Reinze se narodilo čtyřiatřicet dětí, chlapeček. — Jmenování manželé mají dvacet dětí na živu.

STATEMENT OF THE OWNER-SHIP AND MANAGEMENT.

Of Ozvena Zapadu published weekly at Clarkson, Neb., for October 1st, 1916.

The names and addresses of the publishers, editors, and business managers are: Odvarka Bros., Clarkson, Neb.

The owners are Anton and Otto Odvarka, Clarkson, Neb.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1916.

A. Dudek, Notary Public.

Odporučte tento časopis vašemu sousedu, zdatiž není odběratelem.